

É r t e s í t ő.

53. szám.

Pest, augustus' 10dikén

1833.

Kivonás az 1833ki juliusi időjárásról és a budai csillagász intézetbeli vizsgálatokból.

magassága	a' légmérőnek	a' hőmérőnek
legnagyobb	27 ^h 6 ^v , 914 (26kán)	+ 26°, 4 (1sójén)
közép	27 3, 448	+ 14, 714
legkisebb	27 0, 607 (22dikén)	+ 9, 9 (27kén reggeli 6 óra.)

Legnagyobb különbség a' légnyomásban: = 6^v, 307; a' mérsékletben: = 16°, 5.

Ha érdemlett volna valamely hónap időjárásbeli különbsége miatt említést, az elmúlt július bizonyosan számot tarthat reá, miat legkisebb perczeiben is szertelenkedett. Még azok is kiknek legkisebb gondjok is nagyobb mint időjárásra ügyelniük, megérzék e' szokatlan elcsapongást; a' budai csillagász intézet ügyelője pedig mint szorgalmas szemlélő azt állítja, hogy az időjárás évkönyveiben e' mult hónaphoz hasonló ritkaság találni. A' légmérő, talán némi összefüggésben a' csoportos esőzéssel általánosan alant állott, de még is nyugalmas és rendszeres járást követett minden szükkenet nélkül 's alig szövetkezve azon különöségekkal, mellyek közben történtek. Nem így a' hőmérő. Ennek csupán fentebb kijelölt legnagyobb 's legkisebb állása elég elhíttetni akárkit, hogy nem csekély változásoknak kelle a' légmérésben történniük. Junius, az ezt megelőző, juttata ugyan parázs hevéből e' hónapnak is, de harmadnapnál nem tartta tovább; azontul a' közép mérséklet 4—5 lépcsővel kezdte hetenként csökkedezni, levegője hűves lön, hőállása pedig legnagyobb kellemetlenségünkre, egyszerre 's nagy mértékben apadozott. 3 's 4 foknyi szűkellés közép mérsékben 's egy egy nap folytában szinte szokásá lön; elkezdett apadása pedig a' hőségnek annyit süllyedt, míg az ugy nevezett ebnapokban (kanikulában) aprilisi vagy martzius utóljai frissecske langyra nem jutánk. Véglőtti napjában 30kán kezdte ismét a' meleg egykissé emelkedni 's a' napot kellemessé tenni. Hasonló szokatlansággal futották pályájukat a' többi időjelenetek is. 18ra megy azon napok száma, mellyeken esett és pedig jobbára záporan, 's egyszer 6 egész nap, másszor 2 és 3 nap folyvást; Gszor az ég teljesen borult vala, igen komor és szomorú volt e' napok tekintete, felhőtlen tiszta eget egyszersem láttunk. Fergeteg 9szer zuhant mindössze alá, 6kán egyedül 3szor, de sohasem jéggel, legalább e' két városban nem. A' mennyire e' zivatarok egy részről még is elhítteté velünk, hogy nyári hónapban élünk; három izbéli köd azonban más részről, főképe a' 13ki, kevésben mult, hogy télire nem ámitott; legalább a' hónap rendkívüliségének nyomos bélyegei maradnak. Szeleire nézve e' hónap a' mérséklettek sorába számítható, minthogy erőszakosb szél ritkán, szélvész pedig csak egyszer történt, közép erejű fuvalmak közönségesen, de tökéletes szélcsend soha sem volt érezhető; egyébiránt uralkodó az éjnyugoti. Más nevezetes tünemény nem mutatkozott.

E' f. eszt. sz. Iván hava 20án költ, 's több folyóírás mellett megjelent tudósításomhoz képest van szerencsém alázatosan értesíteni a' nemes Közönséget: hogy Buda és Pest sz. kir. fő Városainak Alap- 's Vízhelyezeti Térképe már nyomtatás alól kikerült. Kinek tehát vagy a' Kiadónál, vagy más akárkinél tetszett annak megszerzése iránt rendelkezni, ugyanott kész pénz-fizetés mellett azonnal általvétetheti. Az említett Térkép minden pesti könyváros boltban sz. Mihály napig még az előfizetési áron t. i. hollandi regálon négy, finom angol velinen öt ezüst forinton meg lesz szereshető; később pedig regálon 5 ft. 30 kr. velinen 6 ft. 30 kron fog adatni ezüst pénzben. Lakásom van Budán bécsi kapun kívül Stork-ház 765. sz. — Buda aug. 8án 1833.

Vörös László, országos dunaméresi földmérő.

Leány-nevelő intézet. A' nagymélt. m. k. Helytartóság jóváhagyásával özv. Nagy szül. báró Szobek Antonia asszonyság 's leánya Alojzia vezetése alatt, mind helyben lakozó mind pedig naponként megjelenő kisasszonyok számára felállított nevelő intézet következő tanulási ágakra terjeszkedik: 1.) Illető vallás-tanítás, káté, bibliai történet, evangelium 's erkölcsstudományra. 2.) Magyar olvasás, helyesírás, és nyelvtudományra. 3.) Német olvasás, helyes írás és nyelvtudományra. 4.) Mind két nyelven szép

írásra. 5.) Számolásra. 6.) Földleírásra. 7.) Mythológiára. 8.) Természeti történet, francia 's olasznyelv, hangászat, rajzolás és tánczra. Továbbá minden lehető asszonyi kézmunkákra a' legegyszerűbbtől kezdve a' legszövedekesb, finomabb 's nehezebbig, melyek példányai az intézetben szemlélhetők. Lakások vagyon az ország-uton Huszár házban 1 szám alatt az első emeletben.

Z s o l d o s G y ö r g y n e k P e s t e n a' v á c z i - u t c z á b a n
a' N e m z e t i z á s z l ó h o z

u j o n n a n n y i t o t t F e j é r - p o r t é k a - k e r e s k e d é s e

ajánlja blond- és czérna-csipkeit, angol-tüll és hasonló himzetű reczeit, legizletesebb válogathatásu fehér pamut-áruit, más különféle divat (módi) czikkelyekkel a' legolcsóbbra szabott-áron.

(1) A' nagymélt. m. k. Helytartó-tanács rendelkezéséből közhirül adatik, hogy a' korcsmáltatási jus és üstpénz a' religioi fundushoz tartozó Pest kerületi urodalmakban, névszerint a' Czeglédi uradalomban 's hason nevü m városban a' vendégfogadó, korcsmák 's vidékebeli csárdák, valamint a' Berczel helységi 's Taksonyi uradalmi nagy vendégfogadó is, — Czegléden f. eszt. septemb. 19kén; — továbbá Maróth urodalmi 's ugyan illy nevü helységben fekvő vendégfogadó valamint a' sz. Kereszti, sz. Lászlói és sz. Léleki is Maróthon sept. 17kén; — végre a' Csolnok urodalmi 's ugyan illy nevü helységbeli, valamint Mogyoróson és Miklóshegyen is a' bormérési jus Csolnokon sept. 16kán mindenütt minden helységre nézve külön külön tartandó árverések utján f. eszt. nov. 1sójétől 3 egymásutáni esztendőre hasznóbérbe adatnak ki. Költ Budán aug. 7kén 1833. A' nagymélt. Helytartótanács kiadó Hivatala által. (3)

Tek. Zemplény vmegyében Mádön levő gróf Andrásféle curia birtokosának részéről közhirül tétetik, hogy az ottani ugy nevezett Bálház, valamint az ottani vendégfogadó is, a' hozzá tartozó szántófölddel, réttel és pinczével, együtt vagy külön, mind a' folyó évi szüret idejére, mind pedig jan. 1sójétől kezdve egymás után következő 6 esztendőre, a' legtöbbet ígérőknek hasznóbérbe fognak adatni. A' bérleni kívánók tehát ne terheltesenek a' fen megirt napon Mádön megjelenni. Kassa, aug. 1. 1833.

(1) Priv. Losoncz városa Tanácsa részéről hirdettetik: hogy a' losonczai kereszt-felmegasztalási országos gyapjuvásár, melly rendszerint sept. 13., 14., 's 15ik napjain szokott tartatni, e' folyó esztendőben azon oknál fogva, hogy a' harmadik nap Vasárnap esnék, egy nappal előbb, és így sept. 12., 13., 's 14ik napjain fog tartatni. (3)

(1) Kiss Antal Bécsből ajánlja fehér pamut, sima és himezett angoltüll féle csipke 's több uj divatu áruit, valamint eddig ugy szinte e' jövő János fővécseti pesti vásárra is a' harminczad-utczában 199 szám alatt levő helyében a' legolcsóbb meghatározott áron. (4)

(1) Néhai tek. Kovács Márton táblabíró ur után maradt mintegy 2 ezer darab birka és valami 100 darab hizlalásra alkalmas sertés, az általa használt 's tek. Békes megyében fekvő sz. Toraya nevü pusztán f. 1833ki septemb. 2kán tartandó árverés utján, kész pénz fizetésért eladatnak. (3)

(1) **Hirdetés:** Tek. Oroszy Pál Táblabíró ur Özvegye Tóth-Vázsonyban, t. Veszprém vármegyei helységben 700 akó füredi Ó Borokat magányos szabad alkuval f. e. septemb. 1ső napjától fogva árul. (3)

J e l e n t é s.

Különféle nemű szeszek, essenciák, és balzamok, nem különben mindenféle szagos kenőcsök, és kendőző vizek eredeti tulajdonságokban igen jutalmas áron talátnak Pesten az alább írt Fabrikájának lerakó-helyében, tulajdon lakásán az ország-úton balra a Hatvani kapunál a 554dik szám alatt lévő Porst nyereg-gyártó házában; hasonlóképen Vásár alkalmatosságával az új piaczon az Ékesség vagy pipere- (Galanterie) utczában az első osztályban lévő sátorában a Narancs cím alatt. — Pesten augusztus 9kén 1833.

Schneider József
polg. chemiai Szeszfőző.

Templomi és papi öltözetek 's ékességek nagy és főrakhelye.

(2) Pesten a' vácz-utczában az Amornál 26dik szám alatt Fries Antal 's társasága cs. kir. priv. selyem-szövet-gyárának rakhelyén készen talátnak nagyobb mennyiségben több száz darab templomi öltözetek fajai, u. m. Pluvialék, Dalmatikák, és Casulák, akár egész, akár fél, vagy közönséges ékességgel gazdagítva: ezen kívül, minden lehető Reverenda-matériák, u. m. Schwamillionok, Gros de Naples, Brünelek, Scottok, 3 Dratok; 's a' t. egész és fél gazdag himzetű templomi matériák, igaz festékű és közönséges Damaszt zászlóra, finom festékű Karmazsin 's Ibolya Gros de Naples és Moir, Quadratok, Kapucziomok, Kamaurák és Kövek, mellyeket a' fő tisz. Papságnak a' legillendőbb fabrikai áron alázatosan ajánl (2)

Fries Antal és társa.

(2)

Coffin Károly

teljes alázattal jelenti, hogy valamint eddig, úgy most is, tökéletes rendezetű rakhelyet tart mindennemű legujabb 's legizletesb butorok és szobakészületekből, 's hogy eddigi rakhelyén kívül, melly a' Nagyhid-utczában, a' Játékszin-épületben, földszint van, ugyanazon épület 2dik emeletében egy nagy, téres rakhelyet nyitott, hol a' legszebb izléssel rendezett szobakészületek, nevezetesen kanapék, székek, tükrök, szőnyegzetek 's a' t. minden órában megzemlélhetők. Az árt legillendőbbre szabni kötelességének tartván, reményli, szerencsés leend a' t. cz. vevő Urak 's Asszonyságok bizodalját ezentul is megérdemelni. Pesten augusztus 1ső napján 1833. (3)

(2) **Hirdetés.** Érseki Eger városa' Tanácsatul Spécz József cridalis javainak öszveírása- 's eladására kiküldött tanácsbeliek által ezennel köz hírré tétetik, hogy e' folyó auguszt' 27dik napján a' szokott árverés útján Egerben a' nevezett Spécz Józsefnek következő ingatlan javai fognak eladásra bocsájtatni: 1ször) egy, két emeletű diszes nagy ház a' város' közepén, mellyben kávéház, gyógyszertár (apotheca), nagy táncz-szála (terem) 's öszvesen 36 szoba, 9 konyha, négy pad, 's e' mellett más hozzá megkivántatók, u. m. élés- 's fakamarák, nagy istálló, kocsiszín 's apró marhákra szolgáló rekeszek is talátnak, 's a' ház alatt nyolcz külön pincze vagyon. Jelenleg ugyan, am-bár nem minden osztalék van a' házban kibérelve, még így is 1800 ezüst forintot jöve-

delmez. — 2szor) egy nagy és szép fekvésű 's mintegy 2000 soru szőlő közel a' város-hoz jó állapotban, két szoba- 's egy konyhábul álló ékes kunyhóval; e' mellett borház szüretelő edényekkel együtt 's pincze száz hordóra való; a' szőlő' aljában mintegy nyolcz-köblös földben kövéren diszló kukoricza, burgonya (krumpli) és más kerti vetemények; nagy szilvás, és több százra menő igen szép és jeles termő oltvány gyümölcsfák. Mind-ezeknek a' fenemlített napon árverés utján leendő eladására a' venni szándékozók egész rá-készülésökben váratnak-el. Eger, august' 3dikán 1833. (3)

(2) T. n. Tolna vmegyében kebeleztet Paksi Közbirtokossághoz tartozó kir. haszonvételek, ugymint: a' Hajóhoz, és Zöldfához nevezett vendégfogadók, és azokhoz csatolt korcsmáltatás jusa, a' dunai rév, az ugy nevezett Dobogói korcsmával, — a' Nyári, — Új-Városi, és az országos Vásárokon gyakoroltatni szokott bormérés, és pálinka-égetés, a' közös bor-dézmálás, — a' Mészárszék, az ahhoz tartozó földekkel, a' kisebb Mészárszék az apró marha-vágással, — a' héti vásárok helypénz-szedése, — Talpkereskedés jusa, nemkülönben halászat, a' kóser-bor-, és Rozoli mérés, az imént következő 1834ik eszt. Sz. György naptól kezdve, a' fentebb érintett két vendégfogadó 3, — a' többi kir. haszonvételek pedig 6 egymást követő esztendőre, a' f. eszt. Octobere 3án Pakson tartandó árverés utján haszonbérbe fognak bocsájtatni. Mire az elegendő bánatpénzzel felkészült bérleni szándékozók ezennel meghivatnak. A' feltételek iránt Pakson uradalmi Ügyész Holovich Boldizsár Urral közelebről értekezhetni. (3)

(3) A' nagymélt. m. k. u. Kamara rendeléséből közhírré tétetik: hogy Szerém vmegyében fekvő Schid urodalmában a' földesuri haszonvételek, u. m. korcsmák, országos vásárok 's mézárszék a' jövő 1834 eszt. Boldogasszonyhava 1ső napjától fogva három esztendőre f. eszt. sz. Mihály-hava 26kán tartandó árverés utján haszonbérbe fognak adatni. A' bérleni kívánók tehát a' mondott napon Schid mvárosában szükséges bánatpénzzel felkészülve megjelenni ezennel hivatalosak. A' bérlés föltételei ugyan az árverés-kor és különösen is ki fognak hirdettetni, mindazáltal a' helybeli tisztartáságnál azokat előbb is megtudhatni. Budán sz. Jakabhava 27kén 1833. (3)

(3) Sz. kir. Pest városának telek-könyvi tiztsége által köz hírré tétetik: hogy f. eszt. aug. 19kén Ferencz városában a' hely. vallástartó egyháznak tájékán, a' mézáros-és kétnyul-utczára néző szöglet-ház 54 sz. alatt reggeli 10 órakor a' jelentő tiztségben árverés mellett el fog adatni. Pesten 1833 aug. 1sőjen. (3)

Sz. kir. Pest. városa telek-bírói hivatala által.

(3) **Árverés.** A' bécsi cs. k. porcellán- és tükör-gyár igazgatósága bátor ezen-nel tizstelettel jelenteni, hogy a' jövő János-fővételi pesti vásár alkalmával különösen f. eszt. aug. 19kén 's a' következő napokon, a' szokott délelőtti 's délutáni órákban, „a' magyar király“ vendégfogadói teremben több rendű étel- 's kávé-edény készületek 12 v. 6 személyre, valamint egyes tábla- és kávé-edények, ugy a' kék vagy vegyes-szinű kö-zönséges fajtákból mint a' szines szélű aranyozatlan nemükből; továbbá különféle regge-lizési, táczák, vagy ékesítvény-edények 's a' t. aranyozással, — nyilvános árverés ut-ján a' többet ígérőknek azonnali fizetésért el fognak adatni.

Ez árverés végzete után ugyan árverés-uton fognak különféle nagyságu 's a' cs. k. kincstári öntvény-gyárban készült nagyszámu tükrök is eladatni. (3)

Dunavíz - állás a' budai vízmérték szerint :

Augustus' 8dikán 13 láb. 11 hüv. 0 von. Augustus' 9dikén 14 láb. 4 hüv. 9 von. Augustus' 10dikán 14 láb. 8 hüv. 0 von. (0 felett.)